

РЕЦЕНЗИЯ

от Доц. Анна Тихомирова Божкова, ДН

Външен член на Научно жури в изпълнение на Заповед № ЗП-357/26.04.2023 г. на Ректора на Национална спортна академия „Васил Левски“ по процедура за защита на дисертационен труд на тема:

„Методика за развиване на специфичната работоспособност при 10-12 годишни волейболисти“

за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, по професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“

Автор: Любомира Любомирова Василева

Научен ръководител: Проф. Димитър Михайлов, доктор

I. Данни за докторантката и докторантурата

Любомира Василева е докторант редовна форма на обучение към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ в периода м. Април 2015 г. – м. Юни 2023 г. Притежава магистърска степен по Спортна журналистика и бакалавърска степен по специалностите - 1.3. Педагогика на обучението по физическо възпитание, Треньор по волейбол и Мениджмънт на спорта. Всички са придобити от НСА „Васил Левски“. Притежава богат професионален опит като: преподавател по волейбол и учител - СУ „Св. Климент Охридски“, НСА „Васил Левски“ и ЧСУ „Свети Георги“; треньор по волейбол в различни клубове и други – волейболно училище „Владимир Николов“, ВК „Левски София“, БФВ и ВК „Люлин“; спортен журналист в S Media АД; говорител на ВК „Левски Бол“; ръководител по плажен волейбол към АУС „Академик“; промоутър – I DO ADVERTISING и CAS Ltd.; супервайзор в CAS Ltd.; състезателка по волейбол – ВК „Славия“ и „ВК „Академик“ и плажен волейбол – участва в основната схема на верига турнири „Мтел Бийч Мастърс“; съдия по волейбол. Ползва на средно ниво английски език. Има опит в организацията и ръководството на редица спортно-развлекателни и образователни събития, активно участва в изготвянето и реализирането на европейски проекти към Министерството на спорта, Министерството на образованието и Столична община. Докторантката има завършени курсове EDUCARE и по английски език и е участвала в национални и международни научни прояви, за което е получила Грамоти.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за официална защита на заседание на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ към факултет Педагогика на НСА „Васил Левски“ (Докладна записка СЛ-1299/04.04.2023 г.).

На основание Заповед № ЗП-357/26.04.2023 г., той е насочен към публична защита. Представената документация, необходима за провеждане на защитата, е коректно попълнена и комплектувана.

Считам, че при реализирането на дисертационния труд и изпълнението на нормативните изисквания по вече отминалите процедури на докторантката не са допуснати нарушения.

II. Данни за дисертацията

Проблемът за специфичната работоспособност при 10-12 годишните волейболисти е изключително актуален и важен в съвременната тренировъчна методика. Контролът и оптимизирането на двигателните качества при тях е сложен и изисква детайлно изучаване на многобройните фактори, които корелират значимо със спортното постижение и се поддават на развитие и усъвършенстване под въздействието на тренировъчните средства и методи. Вероятно това е провокирало и интереса на докторантката, а именно развиване на специфичната работоспособност на младите волейболисти, като той бъде осветлен всеобхватно от различни аспекти.

Дисертационният труд съдържа: въведение, четири глави, публикации по темата, литература, приложения и декларация за оригиналност. Общият му обем е от 278 страници, от които 60 страници са приложения. Онагледен е с 62 таблици и 64 фигури, а приложенията са 6. Библиографията включва 147 източника (99 на кирилица и 48 на латиница) и 3 интернет сайта.

Въведението (2 страници) много синтезирано представя волейболния спорт и ролята на специфичната работоспособност в спортната подготовка на подрастващите състезатели по волейбол, чрез перманентно актуализиране на тренировъчните въздействия.

Първа глава „Теоретични основи на изследването“, в обем от 64 страници е много всеобхватна и съдържателна. Включва различни характеристики: морфологични, физиологични и психологични особености на пубертетната възраст; волейболът като средство за хармонично развитие на подрастващия организъм; същността на спортната тренировка при 10-12 годишни волейболисти (разглеждат се особеностите на тренировката за развиване на двигателните качества и особеностите на тренировката за изучаване и усъвършенстване на спортно-техническите умения).

Преценявам, че тази част има своите достойнства, тъй като в нея намират място както утвърдени учени от по-старо време, така и сравнително по-нови, които продължават своите изследвания в областта на теорията и методиката на спорта и спортната тренировка.

До голяма степен Любомира Василева се е съобразила с направените бележки от предварителното обсъждане, с което е повишила качеството на литературния обзор. Работната хипотеза представлява финалната фаза на литературния анализ и е много добре изяснена. Докторантката застъпва предположението, че „специфичната работоспособност на състезателите ще се подобри значително чрез прилагане на

научно-обоснована методика с акценти в работата за бързина и ловкост в тренировъчния процес при 10-12 годишни волейболисти“.

Във втора глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“ - ясно и точно е формулирана целта на дисертационния труд. Шестте на брой задачи са напълно достатъчни за подобна разработка, още повече, че същите са с необходимата значимост. Подбрани са достатъчен брой тестове - антропометрични тестове – 4 бр., тестове за двигателна годност – 12 бр. и спортно-технически тестове – 10 бр., отговарящи на изискванията за надеждност, достоверност, валидност, обективност и стандартност, които са включени в изследването.

Броят на изследваните лица е представен от 92 момчета на възраст 10-12 години. Разделени са в две групи – за участие в предварителен (56 участници) и в основен педагогически експеримент (21 момчета в експериментална и 15 момчета в контролна група).

При обработката на данните са приложени съвременни математико-статистически методи. Те дават основание за голяма научна достоверност на направената интерпретация и обобщения в трета глава от дисертационния труд.

Методите на изследване, както и организацията, избрани от Любомира Василева, са в съответствие и са използвани целенасочено.

Представената адаптирана волейболна методика за развиване на специфичната работоспособност на подрастващи с акценти в работата за бързина и ловкост е нов момент, в който са изследвани физическото и спортно развитие на подрастващите волейболисти и се доказва целесъобразността от приложената методика. В този смисъл е и приносният характер на докторантката, която много успешно се справя с тази новаторска задача.

Трета глава „Анализ на резултатите от изследването“ е в обем от 91 страници. В тази част впечатлението, което оставя магистър Любомира Василева е за компетентност и задълбоченост в интерпретацията на данните. Направените анализи съответстват на математико-статистическите методи и завършват с ясни и точни обобщения в края на всяка подглава.

Четвърта глава „Изводи и препоръки“ е написана на 4 страници, като са оформени 8 извода и 4 препоръки за по-нататъшна работа.

В обобщение: 1) Представеният дисертационен труд е едно целенасочено теоретико-практическо и експериментално изследване предвид стремежът и амбицията на Любомира Василева да оптимизира учебно-тренировъчния процес на момчета, състезатели по волейбол, в посока подобряване нивото на специфичната работоспособност на 10-12 годишните волейболисти от ВК „Левски София“ (експериментална група) за постигане на по-високи спортни резултати. Общият прираст в резултатите им е значително по-висок в сравнение с постиженията на контролната група. Това еднозначно потвърждава достоверността на работната хипотеза. 2) Резултатите от изследването са

добре структурирани и класифицирани, което дава възможност за извеждане на закономерности, изводи и препоръки. 3) Не е установено плагиатство.

III. Данни за автореферата

Авторефератът е разработен коректно, съобразно изискванията, и съответства на съдържанието на дисертационния труд.

IV. Данни за публикациите

Представените четири самостоятелни научни публикации, отпечатани в специализираните списания „Спорт и наука“ и „Activities in physical education and sport“, са по темата на дисертацията и с определен научен принос.

V. Научни приноси

Теоретико-практическото проучване и изведените изводи в настоящото изследване позволяват да се открият следните по-важни научни приноси за спортната наука:

1. Теоретично са обосновани сегашното състояние и тенденциите за развиване на специфичната работоспособност при 10-12 годишни момчета, активно практикуващи волейбол в спортен клуб.
2. Подборът параметри в тестовата батерия, представена в настоящото изследване, е адекватен за прилагане при подрастващи волейболисти.
3. Установени са корелационните зависимости при изследваните показатели за антропомерия, двигателна годност и спортно-техническа подготвеност след подробен и компетентен анализ на корелационната матрица и на корелационно-структурните модели.
4. Разкрити са средните стойности на изследваните съвкупности при 10-12 годишните волейболисти.
5. Разкрита е вариативността на изследваните показатели за двигателна годност и спортно-техническа подготвеност.
6. Получените разлики между средните постигнати нива и прирастта на резултатите на изследваните показатели в полза на експерименталната група в сравнение с контролната група потвърждават ролята и ефективността на прилаганата авторска методика за развиване на специфичната работоспособност с акценти в работата за бързина и ловкост при 10-12 годишни волейболисти.

VI. Заключение

Считам, че Любомира Любомирова Василева притежава необходимите теоретични знания по специалността и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания. Разработеният лично от докторантката

труд е с актуална идея, голяма практическа значимост и е написан на издържан стил и много добър български език без граматически неточности.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ убедено и категорично предлагам на уважаемото научно жури да оцени положително научните качества на дисертационния труд на тема: „Методика за развиване на специфичната работоспособност при 10-12 годишни волейболисти” и да присъди на Любомира Любомирова Василева образователната и научна степен „ДОКТОР” в Професионално направление 7.6. Спорт, Докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

София, 18.05.2023 г.

Изготвил рецензията:

/Доц. А. Божкова, ДН/